

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет біології, географії та екології
Кафедра географії та екології

ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС І НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ В ПОДО-
КАЛИНІВСЬКОМУ ЗЗСО ХЕРСОНСЬКОЇ ОБЛАСТІ У
ВИКЛИКАХ ВІЙНИ

Кваліфікаційна робота (проект)

на здобуття ступеня вищої освіти «магістр»

Виконала: здобувачка 2 курсу 05-214М групи

Спеціальності 014 Середня освіта

Спеціалізації 014.07 Географія

Освітньо-професійної програми

«Середня освіта (Географія)»

Винник Аліна Юріївна

Керівник к.геогр.н.,проф. Мальчикова Д.С.

Рецензент: Шнейдмиллер Наталія

Констянтинівна - вчитель географії ЗОШ

№52 м Херсона

ЗМІСТ

ВСТУП	3
Розділ 1 НОВІ РЕАЛІЇ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ	
.....	
1.1 Зміна функціонування української системи освіти в умовах збройної агресії російської федерації проти України.....	5
1.2 Проблеми щодо навчання дітей, які перебувають в Україні	5 6
1.3 Пропозиції стосовно організації освітнього процесу в умовах воєнного стану у ЗЗСО.....	
1.4 Корисні поради щодо дистанційної роботи під час воєнних дій.....	9
1.5 Вимоги до шкільних укриттів, розроблені ДСНС.....	12
Розділ 2 ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ (КЕЙС ПОДО-КАЛИНІВСЬКОГО ЗЗСО ЮВІЛЕЙНОЇ СІЛЬКОЇ РАДИ ОЛЕШКІВСЬКОГО РАЙОНУ.....	14
2.1. Результати соціологічного опитування учнів.....	17
2.2. Результати соціологічного опитування вчителів.....	17
Розділ 3 НАСЛІДКИ ВІЙНИ НА ГЕОГРАФІЧНУ ОСВІТУ І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ПЗСО.....	24 33
3.1. Вплив російської агресії на стан географічної освіти.....	
3.2.Перспективи розвитку ПЗСО.....	33
ВИСНОВКИ	35
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	37
	39

ВСТУП

Актуальність роботи. Повномасштабна військова агресія РФ проти України 24 лютого 2022 р. кинула виклик існуванню нашої держави, її суверенітету та соборності. Ворожій атаці піддався соціально-економічний устрій України, значних руйнувань і пошкоджень завдано інфраструктурним об'єктам, будівлям суспільно-соціального призначення, серед яких багато закладів освіти.

Попри надзвичайну ситуацію, МОН швидко створило відповідне інституційно-правове підґрунтя для функціонування освіти в умовах війни, забезпечило організаційну трансформацію освітньої сфери в контексті доступності освіти, створення безпечних умов здобуття освіти, забезпечення її належної якості. Зокрема, було створено правові умови для евакуації та переміщення 37 закладів освіти з окупованих територій, та тих, де велись активні бойові дії, в тому числі і Херсонського державного університету.

Метою роботи є дослідження організації освітнього процесу в умовах війни в ЗЗСО.

Завдання :

- 1) виявити проблеми щодо освіти, із якими стикнулись школярі та зробити пропозиції стосовно удосконалення організації навчального процесу;
- 2) охарактеризувати вимоги до шкільних укриттів, розроблені ДСНС;
- 3) розкрити вплив російської агресії на розвиток географії в Україні і перспективи повної загальної середньої освіти;
- 4) дослідити функціонування української освіти в умовах війни на прикладі Подо-Калинівського ЗЗСО Ювілейної сільської ради Олешківського району.

Об'єкт дослідження: заклади загальної середньої освіти.

Предмет дослідження: організація навчання в ЗЗСО під час воєнного стану.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є спостереження (вивчення об'єкта), метод аналізу (вивчення властивостей і відношення предмету, розчленовуючи його на складові елементи) та метод соціологічного опитування.

Практичне значення : матеріал та висновки, які містяться в дослідженні, можуть бути використані у покращенні організації навчального процесу під час воєнних дій.

Апробація. Результати дослідження апробовано у вигляді статті в електронному альманаху «Магістерські студії» (Випуск XXII).

Структура роботи. Наукова робота складається із 3 розділів, поданих на 42 сторінках комп'ютерного тексту, включає 22 рисунки, містить 32 літературних джерела.

РОЗДІЛ 1

НОВІ РЕАЛІЇ НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

1.1. Зміна функціонування української системи освіти в умовах збройної агресії російської федерації проти України.

Із початком повномасштабної військової агресії система освіти України опинилася в нових реаліях функціонування, а перед освітніми менеджерами постали такі питання, які до сьогодні ніхто не вирішував[9,10].

З перших днів війни Міністерство освіти і науки України (МОН) продовжило свою роботу, забезпечило постійну комунікацію з обласними департаментами освіти й керівниками закладів вищої освіти. МОН звернулося з відкритим листом до міжнародних партнерів, зокрема міністрів країн ЄС, із проханням забезпечити підтримку системи освіти України. Водночас було припинено співпрацю у сфері освіти та науки з рф і профільними державними органами країн, що підтримали збройну агресію проти України.

Для забезпечення безпекової ситуації у закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) було на короткий час призупинено освітній процес та оголошено канікули. Надалі освітній процес продовжився з використанням усіх доступних форм: онлайн (із застосуванням ІТ-технологій і дистанційного доступу на територіях, близьких до місць бойових дій), офлайн (на територіях, віддалених від місць боїв), у змішаному режимі [10,26].

Частина учасників освітнього процесу, які опинилися в епіцентрі бойових дій, зазнали значних психічних і фізичних травм. Їх тяжкий стан є однією із серйозних проблем, що створює перепони на шляху забезпечення якості освіти. Педагоги та учні, які постраждали від військової агресії рф, потребують значної психологічної підтримки. У

цій частині МОН зробив низку кроків для забезпечення такої психологічної підтримки, розміщуючи на своєму офіційному сайті корисні поради для постраждалих.

ЮНІСЕФ також долучався до розв'язання проблеми психологічної підтримки. Щоб допомогти дітям, їхнім батькам і опікунам зменшити стрес, упоратися з емоційним навантаженням, зберегти психологічне й фізичне здоров'я, забезпечити безпеку та розвиток дітей під час війни, на сайті цієї організації публікуються практичні рекомендації експертів і корисні матеріали з цих питань.

В умовах воєнного стану МОН докладає максимум зусиль для забезпечення сталості навчання та викладання, створення безпечних умов для учнів і студентів, вчителів і викладачів, підтримки тих, хто був змушений виїхати за кордон або до безпечніших регіонів України, для продовження системних реформ на всіх рівнях освіти. З огляду на важливість цих завдань, команда Міністерства сформувала перелік ключових пріоритетів політики в сфері освіти, вчасне впровадження яких мінімізує освітні втрати та забезпечить стійкість вітчизняної освіти [4,11].

1.2. Проблеми щодо навчання дітей, які перебувають в Україні.

Щоб організувати освітній процес у новому навчальному році й розуміти, над чим для цього потрібно працювати, необхідно було володіти інформацією, з якими проблемами щодо освіти дитини найбільше зіткнулися батьки здобувачів освіти, які знаходяться в Україні, у минулому навчальному році, зокрема під час війни. Також необхідно було бути обізнаними про ті проблеми, з якими зараз стикаються батьки, та про їхні побоювання щодо теперішнього навчального року. Тому Служба освітнього омбудсмена провела

опитування, у якому батьки позначили ці проблеми із запропонованого списку, а також надати власні варіанти [12].

Отримані результати допомогли сформувати перелік проблем та питань, що хвилюють учасників освітнього процесу в новому навчальному році.

Участь у цьому опитуванні взяли 25230 батьків здобувачів освіти, які знаходяться в Україні. Сума зазначених відсотків не складає 100%, оскільки батьки могли обирати кілька варіантів відповідей.

Тож до вашої уваги проблеми щодо освітнього процесу, з якими зіткнулися батьки:

- Поганий або відсутній Інтернет (36,2%)
Ця проблема посідає перше місце серед усіх проблем, які позначали батьки;
- Складний емоційний стан та психологічні проблеми дітей (25,9%). Ця проблема посідає друге місце серед усіх проблем, які позначали батьки;
- В дитини немає бажання вчитися - на третьому місці в переліку найпоширеніших проблем (18,5%);
- Дитина не сприймає дистанційне навчання (16,92%) Це насамперед стосується дітей початкової школи;
- Відсутність або нестача гаджетів для навчання (12,1%);
- Відсутність або часткове дистанційне навчання (9,2%).
Більша частина батьків, які вказали на цю проблему, до війни мешкали в Донецькій, Дніпропетровській, Харківській та Луганській областях;
- Дистанційне навчання зовсім не було організоване (4,5 %).
Про це повідомили батьки, які мешкали до вторгнення РФ у Донецькій, Харківській та Дніпропетровській областях;

- Проблеми зі здобуттям освіти на тимчасово окупованих територіях:
 - 0,2 % - дитина не навчалася певний час через те, що заклад освіти розпочав навчання за програмами окупантів;
 - 0,2 % - заклад освіти розпочав навчання за програмами окупантів;
 - 0,5% - педагог часто не виходив на зв'язок, оскільки залишився на тимчасово окупованій території;
 - 9,1 % - перебування в укритті перешкоджало навчанню дитини. Про цю проблему вказали батьки, які проживали у Донецькій, Дніпропетровській та Харківській областях;
- Перебування в укритті перешкоджало навчанню дитини (9,1 %) Про цю проблему вказали батьки, які проживали у Донецькій, Дніпропетровській та Харківській областях;
- Проблеми під час тимчасового навчання та перебування за кордоном (2,5 %);
- Неможливо було забезпечити якісний освітній процес та отримувати відповідні послуг дітем з особливими освітніми потребами (0,7 %);
- Проблеми внутрішньо переміщених осіб (0,3 %) Опитані повідомили, що їм відмовили у влаштуванні дитини у заклад освіти;
 - Інші проблеми (11%).
Зокрема:
 - відсутність у дитини підручників
 - великий обсяг матеріалу для самостійного навчання
 - неможливість займатися по обраній освітній програмі
 - нестача спілкування з однолітками;
 - Відсутні проблеми (2,24%).

Це найпоширеніші проблеми, з якими стикалися батьки дітей під час війни. На думку експертів, вони будуть наявні й у теперішньому навчальному році. Частина з них можна вирішити хоча б частково, а частина, на жаль, залишиться не вирішеною, і знайти рішення можливо лише після війни (рис.1.1.) [17].

Рис. 1.1. Проблеми щодо освіти, з якими зіткнулися батьки.

1.3. Пропозиції стосовно організації освітнього процесу в умовах воєнного стану у закладі загальної середньої освіти.

Організація освітнього процесу у воєнний час – це новий виклик для усіх педагогів, зокрема і для педагогів закладів загальної середньої освіти.

Під час війни ЗЗСО є осередком, який дає змогу дітям отримувати психологічну підтримку, задовільний емоційний стан, спілкування, переключення уваги, відволікання від новин, впевненість, відчуття приналежності до спільноти. Тому надзвичайно важливо гнучко підходити до організації роботи закладу та налаштовувати освітній процес так, щоб він був комфортним і безпечним для дітей та педагогів.

Відомо, що найбільш оптимальна та безпечна форма організації освітнього процесу в умовах воєнного стану – дистанційна [27,28].

На основі документів Міністерства освіти і науки України, Київського обласного інституту післядипломної освіти педагогічних кадрів та інших освітніх закладів, методичні працівники Палацу творчості дітей та юнацтва розробили поради щодо організації освітнього процесу в умовах воєнного стану для педагогів закладу освіти:

- ✓ Основною метою навчання в дистанційному форматі у воєнний період має бути та підтримка, яка допоможе стабілізувати психологічний стан дітей, а не наздоганяння програм та не засвоєння нових знань;
- ✓ Освітній процес має відбуватися без жодних негативних оцінок, обліку відвідування, об'ємних домашніх завдань, тощо. Навчання має стати допомогою дитині, а не черговим стресом та хвилюваннями;
- ✓ Найефективнішим варіантом в організації освітнього процесу мають бути заняття на повторення, узагальнення вивченого матеріалу раніше, а не вивчення нового матеріалу;
- ✓ Корисним було б залучення до навчальних занять практичних психологів закладів позашкільної освіти для проведення онлайн-вправ для стабілізації емоційного стану вихованців та налагодження ефективної співпраці;
- ✓ Педагогічні працівники мають з розумінням ставитися до розгубленості, неуважності та інертності вихованців під час онлайн-занять;
- ✓ Важливими методами у процесі навчання учнів є підбадьорення, турбота та підтримка дітей, а не залякувати негативом;
- ✓ Варто дотримуватися загальних правил організації дистанційного навчання та гігієну користування гаджетами.

В умовах війни можна виділити такі категорії дітей:

- ❖ залишились у місцях свого постійного проживання;
- ❖ евакуйовані до різних областей України;
- ❖ евакуйовані за межі України [29].

Безумовно, можливості навчання у цих категоріях вихованців різні. Тому методичні поради враховують особливості освітнього процесу для кожної з них.

Основні правила організації дистанційного навчання для педагога:

1. Видихніть і занотуйте стратегію

Головне кредо для освітян в умовах війни – «Без паніки». Видихніть, заспокойтеся, заваріть улюбленого чаю та перш за все напишіть для себе інструкцію про те, за яким принципом влаштуєте навчання у своєму колективі, групі. Свідома та відповідальна робота педагога під час дистанційного навчання напругу відобразить на роботі вихованців.

2. Виберіть найзручніший інструмент взаємодії з вихованцями

Вибір платформи, графік прямих трансляцій, формат завдань – усе це не просто елементи, а система, яка добре працює, якщо продумана наперед. Тож не пошкодуйте один раз часу і розберіться, як організувати дистанційне навчання у нових умовах. Зокрема дізнайтеся, чи будуть у вашому колективі вихованці з інших регіонів. Якщо так, то важливо приділити їм окрему увагу, познайомитися та познайомити дітей між собою.

3. Не уникайте розмов про війну

Обговорюйте ситуацію, що склалася. Так ви зможете зменшити напругу та встановити довіру з вихованцями.

4. Додайте безпрограшний елемент

Подумайте про створення моментів, які привертають увагу вихованців до заняття та спрацьовують найбільш ефективно. Вправи, які діти виконують у режимі реального часу, усні відповіді, короткі

відповіді в чаті – ось те, що найкраще працює в дистанційному навчанні. Можна запропонувати на початку заняття використовувати коротенькі пізнавальні мультфільми про цікаві факти, досягнення, відкриття та природні ресурси України з подальшим обговоренням.

5. Забезпечте збалансованість онлайн-заняття

Не варто перевантажувати заняття ані інформацією, ані веселощами: усього має бути в міру. Експерти радять зробити акцент на вирішенні потреб вихованців, на їхніх запитах. У межах кожного заняття і теми варто мати кілька опцій та пропонувати їх дітям. Особливо це важливо в умовах війни, коли щоденний стрес і так надто великий.

6. Доцільність та обсяг домашніх завдань визначаєте індивідуально, зважаючи на психоемоційний стан вихованців.

Можна запропонувати для домашнього перегляду з обговоренням на наступних заняттях перегляд пізнавальних мультфільмів [18].

1.4. Корисні поради щодо дистанційної роботи під час воєнних дій.

Тривога застала на занятті

Якщо навчання дистанційне, то в момент повітряної тривоги, вчитель має сповістити дітей про тривогу, припинити заняття та сховатись в укриття. До пропущених через тривогу занять не повертаються. Матеріал надсилають дітям для самостійного опрацювання.

Тривалість заняття

Ураховуючи умови воєнного часу, не варто розраховувати на 40-45 хвилин заняття, а зменшити його тривалість до 30-35 хвилин.

Фізична активність

Для вихованців, особливо молодшого шкільного віку, освітній процес необхідно чергувати з фізичною активністю, якщо урок не передбачає рухових занять.

Атмосфера взаєморозуміння

Пріоритетним завданням педагога під час дистанційного навчання в умовах воєнного стану – це створення атмосфери взаєморозуміння, взаємовиручки, поваги та любові; сприяння самореалізації кожної дитини в умовах обмеженої можливості звертатися до педагога безпосередньо. Дуже важливо у цей час допомогти батькам організувати найсприятливіші умови для навчання та відпочинку вихованців, акцентуючи увагу на збереженні достатньої працездатності, раціональному використанні часу, дотриманні правильного режиму навчальної діяльності [15].

Мотиваційні онлайн-п'ятихвилинки

Важливим аспектом дистанційного навчання в сучасних умовах воєнного стану є його психологічний супровід. Тому педагогам варто щоденно перед початком навчальних занять проводити мотиваційні онлайн-п'ятихвилинні «ранкові зустрічі» для вихованців усіх вікових категорій. Адже війна – це криза, коли змінюється все, що ми знали про себе, про світ, про друзів і знайомих, про свій організм та свої можливості.

Збереження досягнутих раніше результатів навчання

Основною метою освітнього процесу має бути збереження досягнутих раніше результатів навчання, тому доречно розробити завдання на підтримання, збереження, закріплення набутих умінь, навичок та завдання розвиваючого характеру, а також надати рекомендації батькам, щодо підтримки дитини та надання допомоги у виконанні цих завдань.

Інформування

Інформувати про літературу та художні фільми (мультфільми) для спільного перегляду чи прослуховування батьків і підлітків (дітей); онлайн-ресурси і канали з надання безкоштовної психологічної допомоги.

Онлайн-зустрічі

Рекомендовано кожного дня для колективу організувати дружні онлайн-зустрічі (близько 10 хв.), на яких діти можуть поспілкуватися, поговорити про те, що хвилює, підтримати одне одного. Щоденні онлайн-зустрічі можуть бути також пізнавального спрямування.

Виховні заходи

Виховні онлайн-заходи варто приурочити до відзначення свят, пам'ятних і ювілейних дат.

Форма проведення виховних онлайн-заходів може бути різноманітною: тематичні заняття, лекції, вебінари, круглі столи, літературні вечори, флешмоби, челенджі, квести, конкурси малюнків на патріотичну тематику, написання листів-подяк ЗСУ. Так, можна долучитися до Проєкту підтримки дітей України (створення найбільшого і найціннішого у світі маніфест-колажу із дитячих малюнків про війну). Актуальним буде організація віртуальних екскурсій [14,21].

1.5. Вимоги до шкільних укриттів, розроблені Державною службою з надзвичайних ситуацій.

Передусім, укриття мають розміщуватися у підвальному (підземному) приміщенні, на цокольному чи на першому поверсі навчального закладу. В останньому випадку – за умови забезпечення огорожувальними будівельними конструкціями.

Важливим є те, що укриття повинно розташовуватися у складі основної будівлі школи або у безпосередній близькості до закладу (до 100 м). У разі повітряної тривоги учні та вчителі повинні мати змогу якомога оперативніше дійти до нього [5].

Також укриття повинні відповідати таким вимогам:

- не розміщуватися поруч із великими резервуарами, що містять небезпечні хімічні, легкозаймисті, горючі та вибухонебезпечні речовини, водопровідними та каналізаційними магістралями;
- не мають зазнавати негативного впливу ґрунтових, поверхневих, технологічних або стічних вод;
- бути забезпеченими електрикою, штучним освітленням, системами водопроводу та каналізації. Якщо водопостачання та каналізації немає, то повинні бути окремі приміщення для встановлення виносних баків;
- не повинні мати великих отворів у зовнішніх огорожувальних конструкціях. Усі наявні отвори (крім дверних) необхідно закласти мішками з піском або ґрунтом, бетонними блоками, цегляною кладкою тощо;
- мати не менше ніж два евакуаційні виходи, один з яких може бути аварійним;
- через укриття не повинні проходити водопровідні та каналізаційні магістралі, інші магістральні інженерні комунікації (за винятком внутрішньобудинкових інженерних мереж). Приміщення повинні мати рівну підлогу, придатну для встановлення місць для сидіння та лежання;
- в укриттях у жодному разі не можна зберігати легкозаймисті, хімічні та радіаційно небезпечні речовини, а також небезпечне обладнання, яке не підлягає демонтажу, зокрема, у термін до 24 годин;
- висота такого приміщення, зокрема дверних отворів, має становити не менше 1,8 – 2 м, а ширина не менше ніж 0,8 – 0,9 м. Водночас неприпустимо, щоб будівельні конструкції або інженерні комунікації перетинали дверні отвори;
- отвори при входах/виходах мають закриватися посиленими дверима з негорючих матеріалів (металевими або дерев'яними,

оббитими залізом) чи захисними екранами (кам'яними, цегляними, залізобетонними) на висоту не менше 1,7 м;

- основні приміщення, призначені для укриття населення, повинні бути забезпечені примусовою або природною вентиляцією;
- укриття має відповідати санітарним та протипожежним нормам.

У ДСНС наголошують, що обладнання укриттів розраховується на безперервне перебування людей впродовж не менше 48 годин. У зв'язку з цим такі приміщення обов'язково необхідно забезпечити:

- місцями для сидіння (лежання). Можна використовувати наявні у закладі освіти стільці, лавки чи ліжка, спортивні мати, каремати;
- ємності з питною водою (одна особа/2 л на добу);
- контейнери для продуктів харчування;
- виносні баки для нечистот, які щільно закриваються (для неканалізованих будівель і споруд);
- резервне штучне освітлення (електричні ліхтарі, свічки, газові лампи тощо) та електроживлення;
- вогнегасники;
- аптечки із засобами надання медичної допомоги;
- засоби зв'язку та оповіщення: телефон, радіоприймач, інтернет, рекомендовано встановлення Wi-Fi пристроїв;
- шанцеві інструменти (лопати штикові та совкові, лом, сокири, пилки, ножівки тощо).

Однією з найважливіших вимог до укриттів є дотримання правила – не менше метра на людину.

Біля входних дверей необхідно розмістити табличку розміром 50х60 см із написом "Місце для УКРИТТЯ", а також адресою місця розташування споруди, її балансоутримувача та місця зберігання ключів [32].

РОЗДІЛ 2

ФУНКЦІОНУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УМОВАХ ВІЙНИ (КЕЙС ПОДО-КАЛИНІВСЬКОГО ЗЗСО ЮВІЛЕЙНОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ ОЛЕСЬКІВСЬКОГО РАЙОНУ)

2.1. Результати соціологічного опитування учнів щодо організації освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану.

До початку російсько-української війни у Подо-Калинівському ЗЗСО I-III ступенів навчалось майже 180 учнів: приблизно 80 у молодшій ланці (1-4 класи), у середній (5-7 класи) – 50 та у старшій (8-11 класи) – також близько 50. Чимала кількість школярів виїхали за межі села. Діти, які залишились в населеному пункті, продовжили навчання частково за українською програмою і частково – очне навчання за російською програмою.

В ході дослідження була проведена низка інтерв'ю (соціальні опитування), які присвячені різним питанням організації навчання у воєнний час [3].

Респондентами стали учні старших класів (за згодою батьків), які мали змогу надати оцінку ситуації і охарактеризувати свій внутрішній стан.

В опитуванні взяли участь 12 школярів, які навчаються дистанційно за українською програмою, усі знаходяться в селі Подо-Калинівка Херсонського Району Херсонської області.

Дослідження показало, що переважній більшості вистачає онлайн/офлайн ресурсів для вивчення дисциплін (Рис. 1.1).

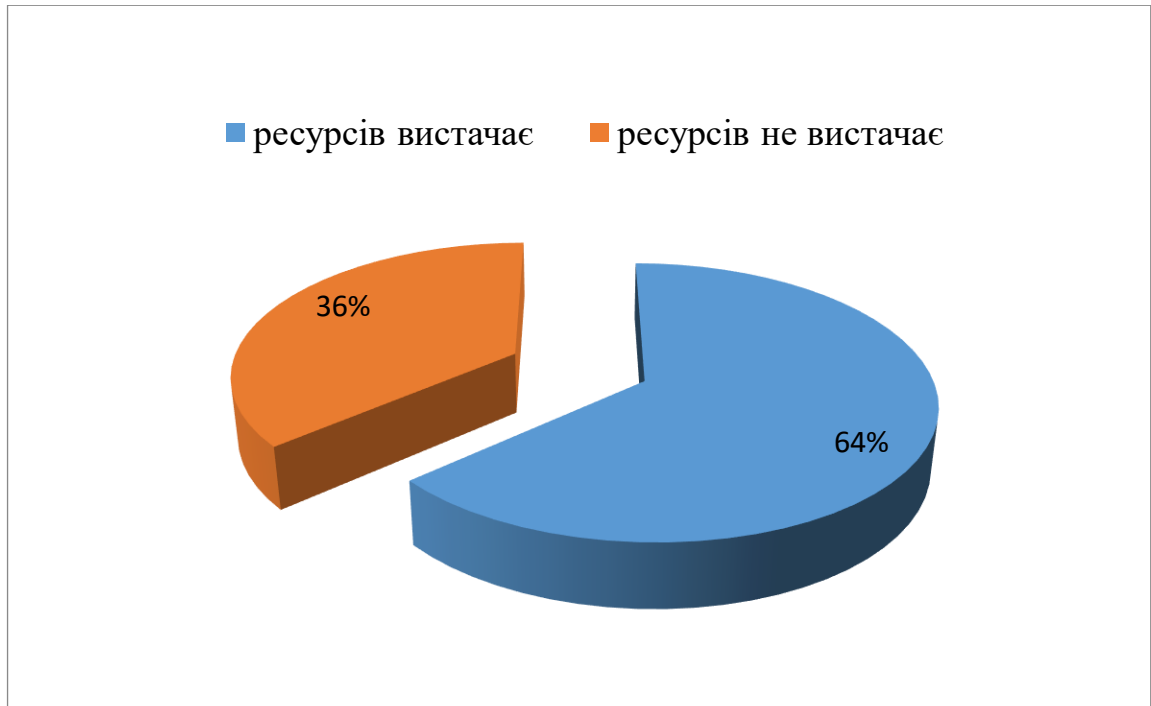

Рис.1.1. Забезпеченість ресурсами для засвоєння знань.

Було відмічено, що бракує підручників, друкованих зошитів, атласів, уроку історії і вчителя математики та фізики. Також учні зауважили, що хочуть більше напрацювань із вчителем та їм не вистачає живого спілкування (рис. 1.2).

Рис.1.2. Ресурси та матеріали, яких не вистачає.

Результати опитування показали, що найчастіше для дистанційного навчання використовуються такі застосунки як ZOOM, Viber та Google Classroom (рис. 1.3).

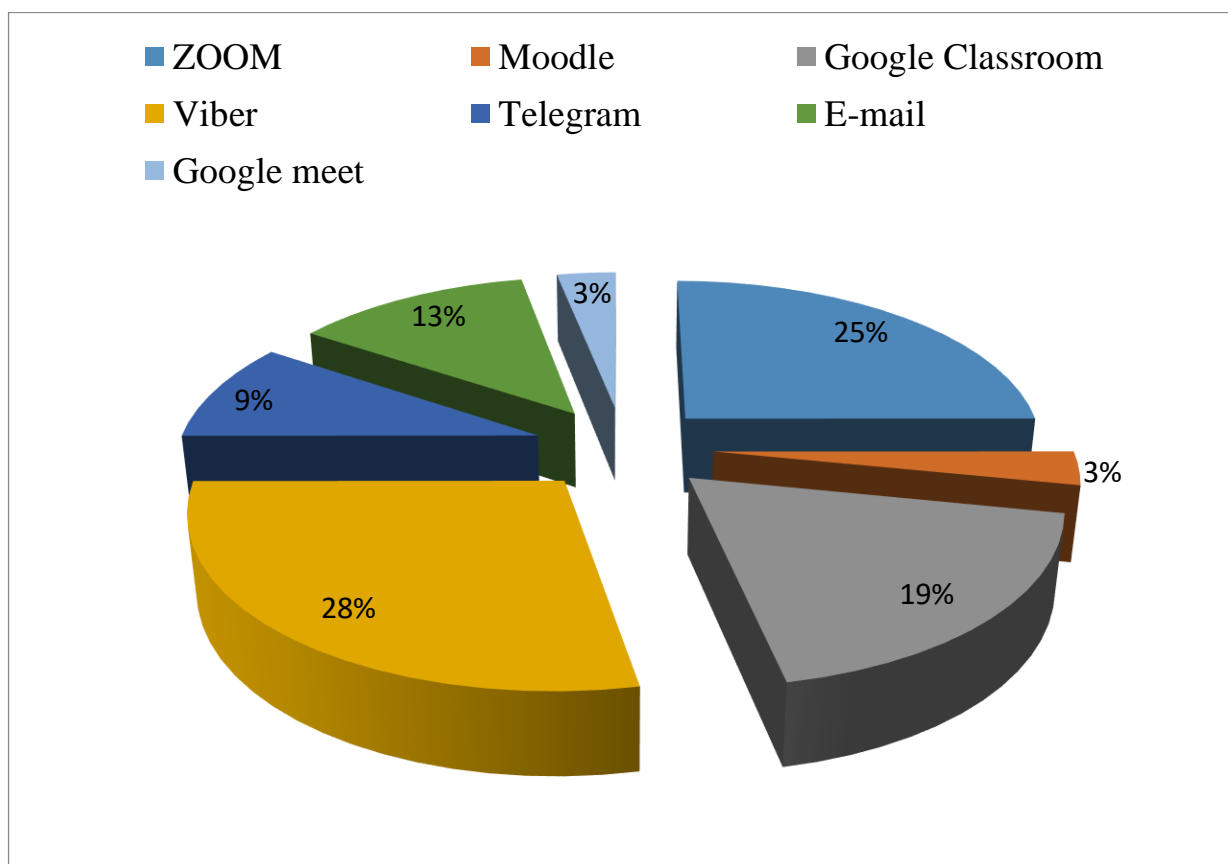

Рис.1.3.Платформи та месенджери, що застосовують для навчання.

Після обробки даних анкетування з'ясувалося, що у більшості не виникають проблеми при комунікації з вчителем (Рис. 1.4.).

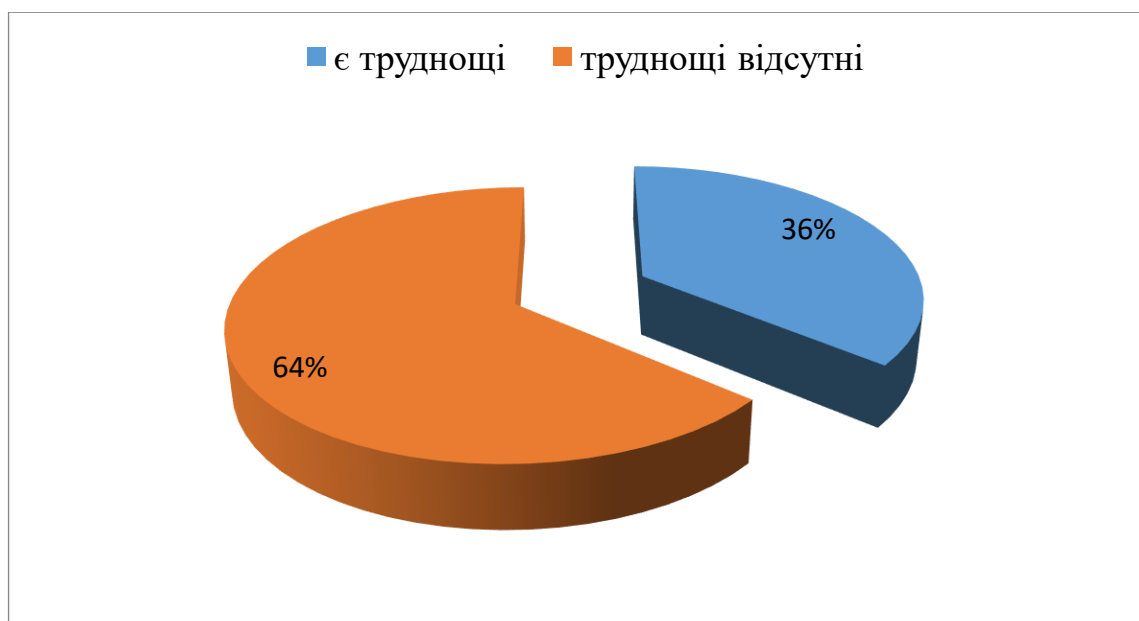

Рис. 1.4. Наявність складнощів, які виникають при зв'язку з вчителем.

Але ті, у кого все ж таки вони виникли, виділили такі перешкоди: періодично пропадає інтернет та електропостачання, довге очікування відповіді, а також проблем з нерозуміння мови (Рис. 1.5).

Рис. 1.5. Проблеми, з якими стискаються діти при комунікації з вчителем.

Відчуття безпеки у воєнний період в дітей знаходиться на середньому рівні, які відчувають себе більш-менш в безпеці (Рис. 1.6).

Рис. 1.6. Відчуття рівня безпеки.

Війна вплинула погано на школярів. У більшості емоційний стан став нестабільний та часто буває поганий настрій (Рис. 1.7.).

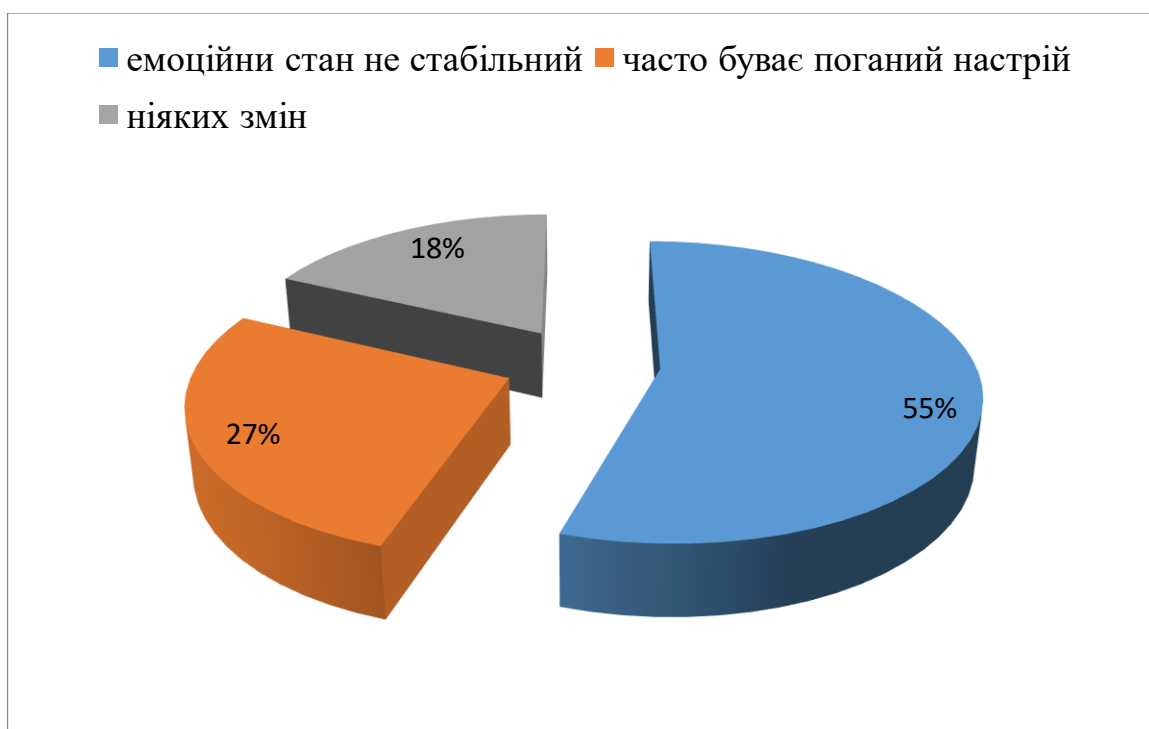

Рис. 1.7. Наслідки війни на емоційний стан учнів.

Варто зазначити, що психологічні проблеми та емоційний стан в більшій мірі ніяк не вплинули на бажання вчитись (Рис.1.8.) [7,8].

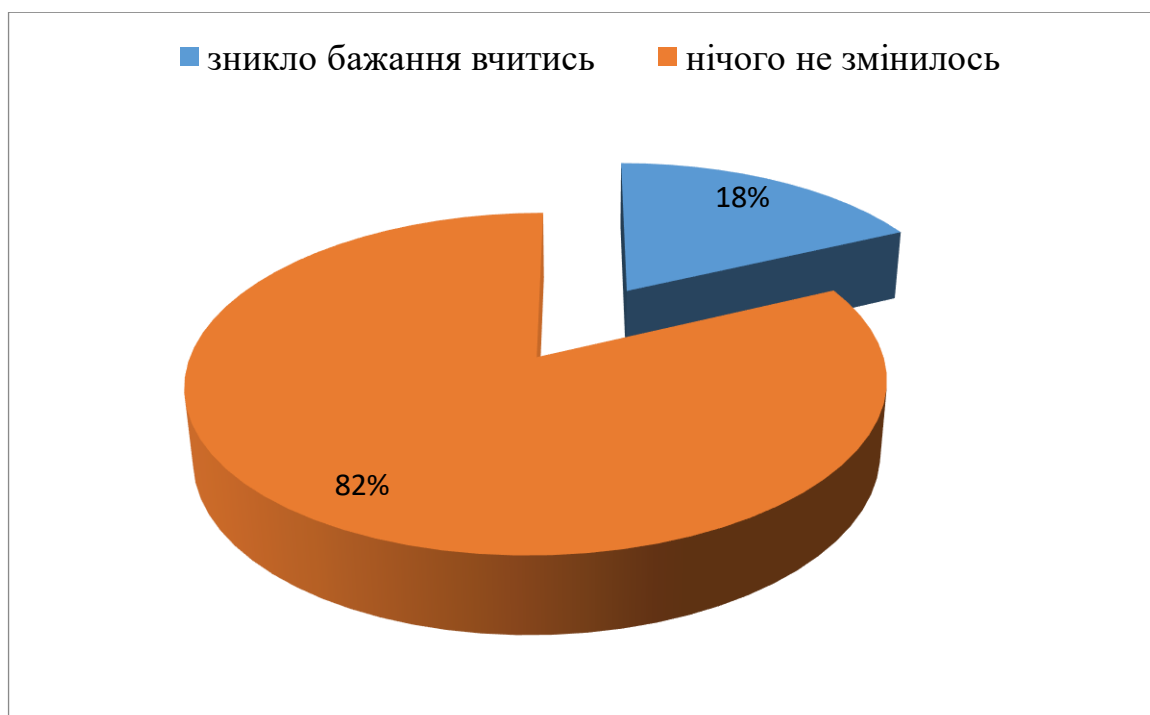

Рис.1.8. Вплив емоційного стану та психологічних проблем на навчання.

Під час повітряних тривог майже всі учні не біжать в укриття, а спокійно чекають, коли вона закінчиться (Рис. 1.9.) [13,31].

Рис. 1.9. Реакція на повітряну тривогу.

Найголовнішими проблемами, пов'язаними з воєнним станом вважають перебої у роботі інтернету, недостача практики, відсутність соціалізації та проблем з електропостачанням (Рис.1.10.).

Рис. 1.10. Проблеми, пов'язані з воєнним станом.

Респонденти зробили висновки, що для покращення організації навчального процесу їм не вистачає більшої уваги від педагогів і вони хотіли б здійснювати більше видів комунікації і взаємодії. Серед найбільш важливих складових покращення навчального, виховного і соціального середовища респонденти відмітили такі складові:

- комунікація з однокласниками
- співпраця на уроці
- корисні відволікаючі ігри
- забезпечення необхідними технічними засобами.

Наразі учні перебувають в особливих умовах і не мають змоги навчатися у своєму класі, з використанням інноваційних технологій та сучасних педагогічних методик. Але у них не зникло бажання отримувати знання, незважаючи на те, що знаходяться в несприятливому психологічному кліматі, їм не вистачає ресурсів та матеріалів для засвоєння знань, виникають труднощі при комунікації з вчителем, не зовсім безпечно себе почувають [1,6], бувають перебої з роботою інтернету та електропостачанням, а також їм дуже не вистачає живого спілкування з вчителями і друзями.

2.2. Результати соціологічного опитування вчителів щодо організації освітнього процесу в умовах правового режиму воєнного стану.

Окрім учнів були проведені інтерв'ю також і в учителів закладів загальної середньої освіти. В цьому соціологічному опитуванні взяли участь 7 педагогів, які навчають дистанційно за українською програмою і в даний час знаходяться в селі Подо-Калинівка Херсонського Району Херсонської області [2].

В ході проведення аналізу відповідей результати показали, що респонденти оцінюють якість інтернет-зв'язку під час проведення занять задовільною (Рис.1.11).

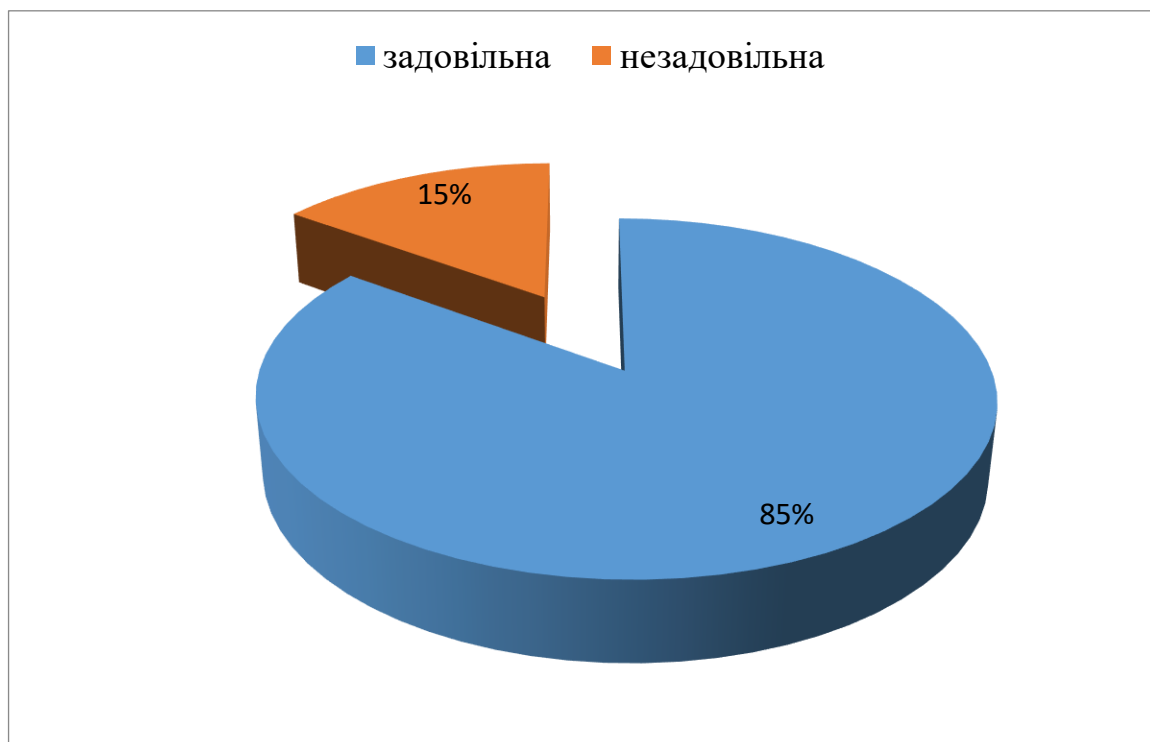

Рис. 1.11. Якість роботи інтернету під час проведення уроків.

Більше половини опитаних стверджують, що організація освітнього процесу за технологіями дистанційного навчання під час правового режиму воєнного стану не змінилась, але решта відмітили такі зміни:

- з'явилися перерви на тривогу під час занять

- не кожна дитина має змогу скористатись інтернетом (особливо на окупованій території)
- недостатня комунікація з учнями, неможливість доносити інформацію в повній мірі.

Після обробки даних анкетування з'ясувалося, що майже всім педагогам вистачає онлайн/офлайн ресурсів для забезпечення якісної освіти (рис. 1.12).

Рис.1.12. Забезпеченість ресурсами для засвоєння знань.

Вчителі вважають, що для вивчення дисциплін краще використовувати Google classroom, ZOOM та Telegram (Рис. 1.13).

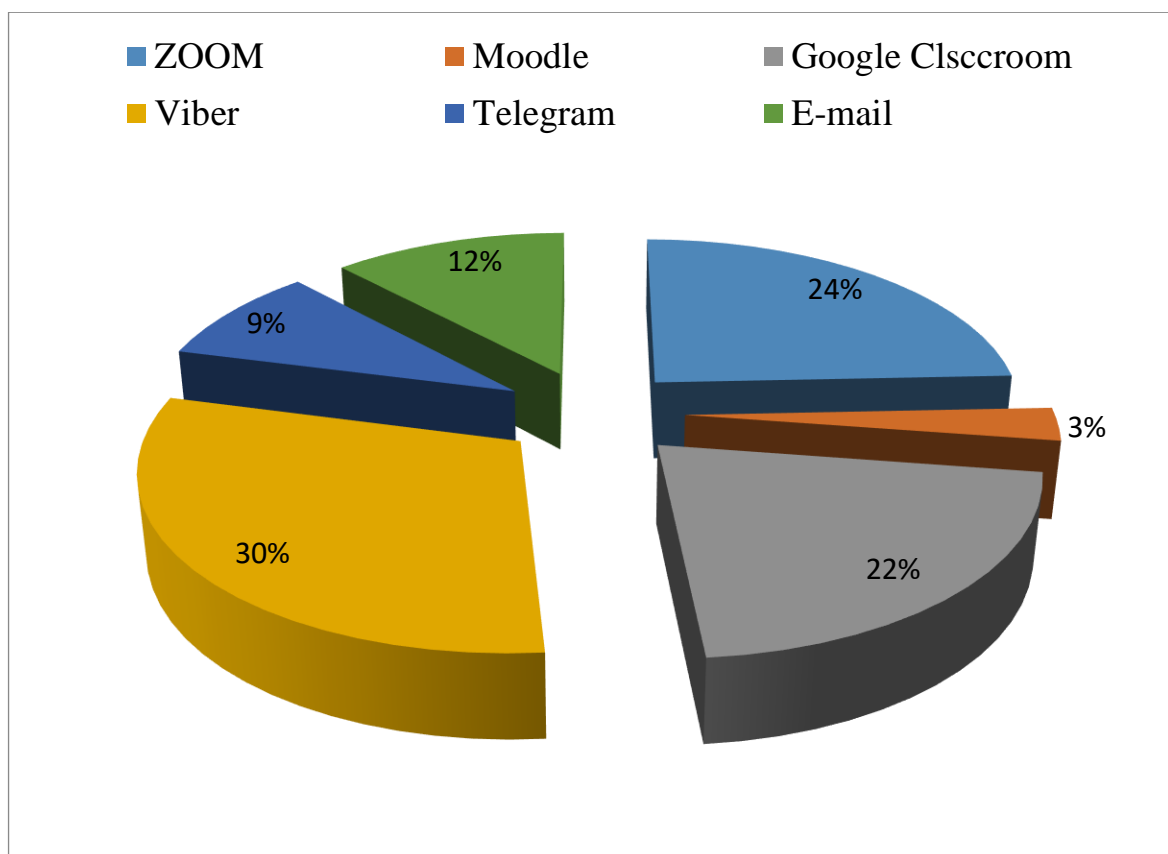

Рис. 1.13. Платформи та месенджери, які краще застосовувати для навчання.

Фахівці відмітили, що їм вдається проводити навчальні заняття за розкладом тільки частково (Рис.1.14).

Рис. 1.14. Можливість проводити заняття за розкладом.

В учителів не завжди виходить проводити заняття за графіком, їм доводиться змінювати розклад на прохання учнів чи їх батьків, а саме на вечірній час та проводити спарені заняття (наприклад, урок теорії + урок практики (Рис. 1.15).

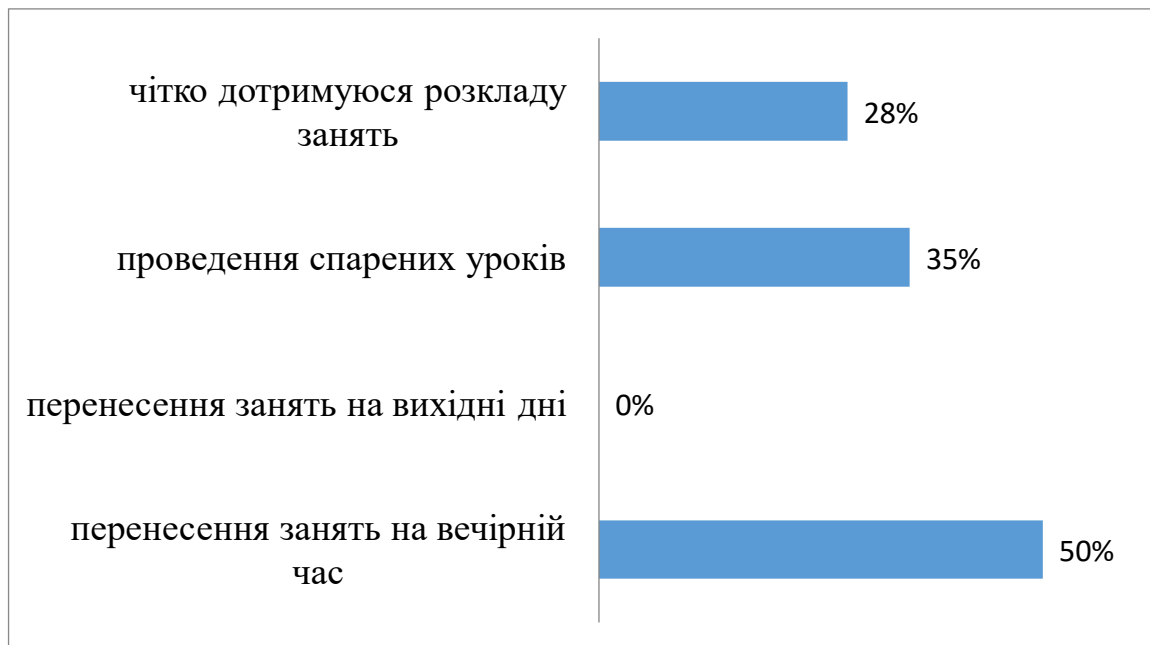

Рис. 1.15. Ймовірність зміни розкладу на прохання учнів або їх батьків.

Більша частина педагогів на уроках практикують поєднання синхронного режиму з асинхронним (Рис. 1.16).

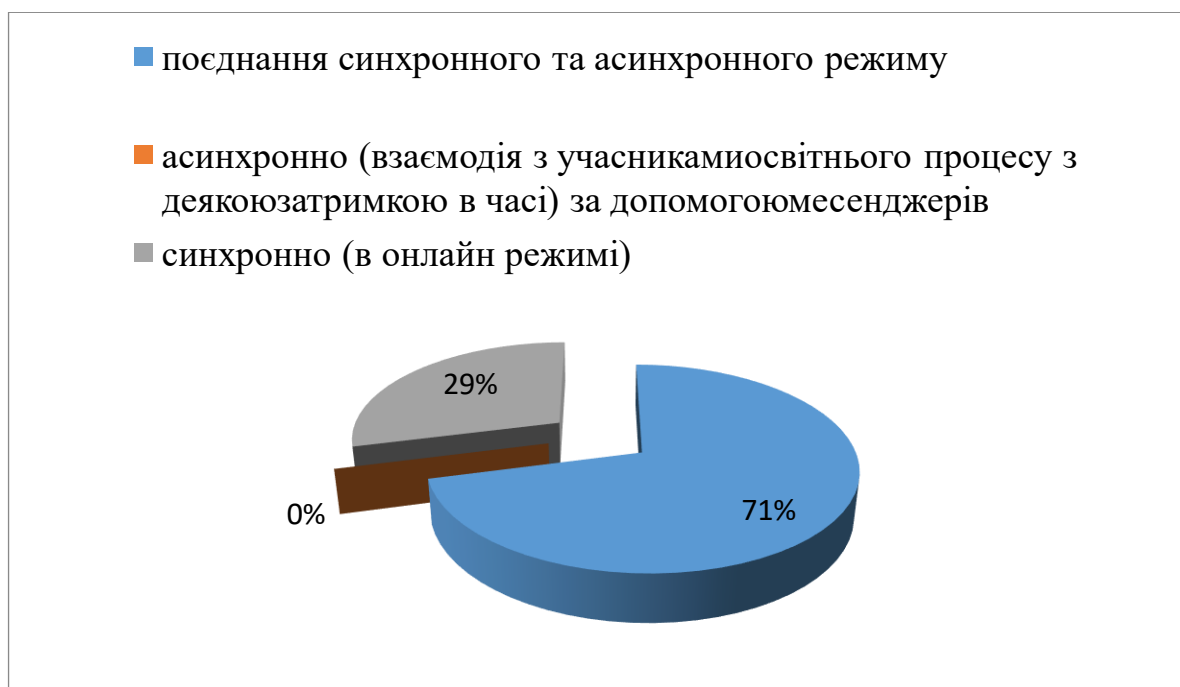

Рис. 1.16. Режими проведення занять.

Контроль виконання учнями завдань відбувається за рахунок виконання практичних/лабораторних робіт та тестового контролю, написання есе чи рефератів, а також усного опитування під час заняття (рис. 1.17).

Рис.1.17. Види контролю виконання учнями домашнього завдання.

У кожного респондента виникають труднощі при комунікації з учнями. Зокрема виділяють такі проблеми:

- відсутність стабільного інтернету;
- різниця в часі;
- відсутність прямої взаємодії;
- періодичне вимкнення світла.

Із школярами, які не виходять на зв'язок, учителі намагаються зв'язатися в месенджерах і відправляють завдання, записують відео занять та розміщують його в модульному середовищі, також зв'язуються через учнів класу, які на зв'язку та погоджують з вихованцями час, коли вони можуть вийти на зв'язок для відпрацювання пропущених занять (Рис.1.18).

Рис. 1.18. Співпраця з учнями, які не виходять на зв'язок.

Фахівці не відчують себе захищеними, в переважній більшості рівень відчуття безпеки під час воєнного стану знаходиться на низькому рівні (Рис.1.19).

Рис. 1.19. . Відчуття рівня безпеки.

Воєнні дії сказались негативно на вчителів. Як і учні, вони скаржаться на те, що емоційний стан став нестабільним, а також часто спостерігається поганий настрій (Рис. 1.19.).

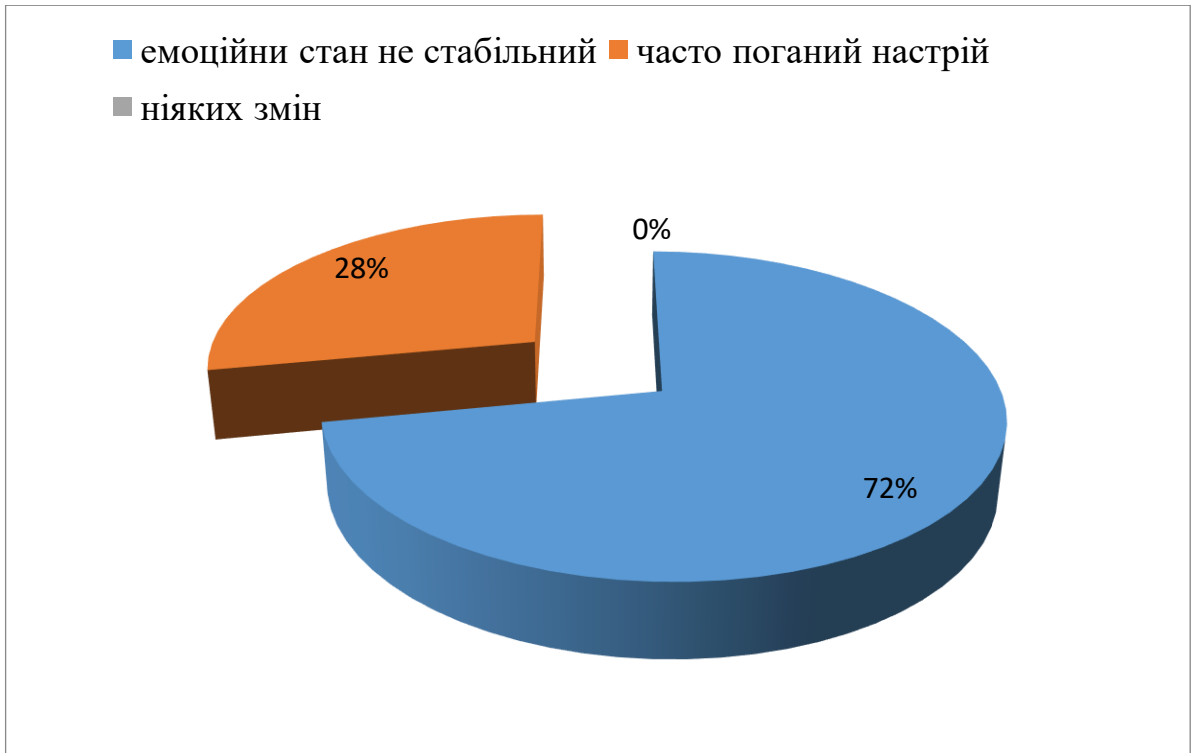

Рис. 1.19. Наслідки війни на емоційний стан вчителів.

Вплив емоційного стану та психологічних проблем на бажання навчати у педагогів розділюється. У одних зникла жага працювати, але в інших все залишилось як і раніше (рис. 1.20) [23,24].

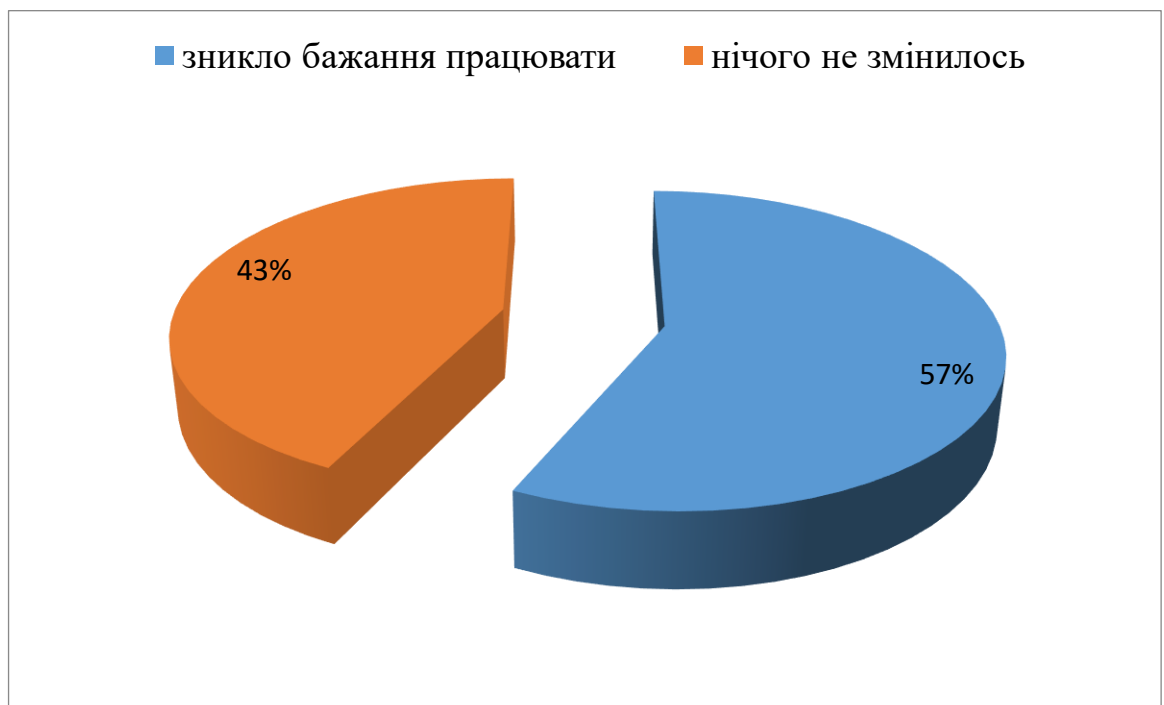

Рис. 1.20. Вплив емоційного стану та психологічних проблем на бажання навчати.

На уроці під час повітряних тривог вчителі головним чином спокійно чекають, коли вона закінчиться (Рис. 1.21).

Рис. 1.21. Реакція вчителів на повітряну тривогу.

Найпоширенішими проблемами, які виникли під час повномасштабного вторгнення є нестабільна робота інтернету, труднощі з електропостачанням і відсутність багатьох учнів на заняттях. Також виділяють відсутність соціалізації та практики (Рис. 1.22).

Рис. 1.22. Проблеми, пов'язані з воєнним станом.

Респонденти зробили зауваження, що діти не змотивовані навчатися під час воєнних дій, у них погіршились знання і наразі обмеження спілкування.

Для удосконалення організації навчального процесу в період воєнного стану педагоги зробили такі пропозиції:

- забезпечення якісного інтернету;
- спрощення навчальної програми для учнів;
- спрощення документації, яку ведуть вчителі
- вже зараз розпочати будувати сучасні укриття в школах.

Отже, попри те, що в учителів немає можливості працювати на своїх робочих місцях, у них виникають проблеми з інтернетом і електропостачанням, не завжди вдається проводити уроки за розкладом, багато учнів не виходить на зв'язок, емоційний стан бажає бути кращим, і найголовніше – не відчують себе в безпеці, вони продовжують працювати на благо нашої неньки України.

РОЗДІЛ 3

НАСЛІДКИ ВІЙНИ НА ГЕОГРАФІЧНУ ОСВІТУ І ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ПОВНОЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ В ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД

3.1. Вплив російської агресії на стан розвитку географії в Україні.

Військове вторгнення РФ ще з 2014 року по-різному торкнулося викладачів закладів вищої освіти та вчителів закладів загальної середньої освіти. Для перших вторгнення значною мірою змінило сутність знань, що доноситься до студентів, організацію роботи (зміна змісту навчальних програм, місць проведення практик, передислокація установ, облаштування нових місць викладання і, відповідно, життя та інше). Більшість нинішніх студентів ніколи не бували на Донбасі, чи в Криму, а після російського масштабного вторгнення 2022 року географічний простір доступного подорожування (візиту) звузився ще більше. Для вчених географічних наук виникли проблеми, більшою мірою пов'язані з призупиненням експедиційних досліджень та можливостями отримання нових даних про екологічний стан природного середовища та відсутністю актуальної статистики для окупованих територій Автономної республіки Крим, Донецької, Луганської, Херсонської та частини Запорізької, Харківської і Миколаївської областей, що обмежує можливість здійснення комплексних досліджень. Інший вплив є дещо пом'якшеним через відсутність значної комунікації зі студентством та учнями. На ці результати впливає «наскільки далеко» розміщується фахівець від зони фактичного конфлікту, а також рівень особистого сприйняття ситуації [30].

Більшість спеціалістів (педагогів) відчули свою особисту відповідальність сприяти вирішенню складних питань, які відбуваються в державі. Це проявилось у зміні навчальних чи наукових програм, зміні

сутності подання матеріалів, посиленні методів їх візуалізації. Стало зрозумілим, що вдосконалення просторових географічних знань призведе до кращого розуміння всіх, у тому числі негативних наслідків вторгнення. Зросла актуальність досліджень загроз суспільного розвитку, стану довкілля на окупованих і прилеглих до них територіях, міграції населення, особливостей впливу інформації різного типу та безпеки населення.

Загалом виділено кілька шляхів впливу вторгнення на професійну діяльність:

- порушення наукових та освітянських зв'язків викладачів і науковців з окремими представниками наукової спільноти та з певними регіонами (Крим, Схід та Південь України, Росія);

- припинення відряджень, спільних досліджень, участі у конференціях, практик та інших поїздок до Криму, Східної та Південної України та Росії;

- відсутність статистичних даних стосовно окупованих територій, що перешкоджає дослідженню всієї території України як єдиної господарської, соціокультурної чи розселенської системи;

- вивчення й викладання питань вторгнення є важливим для фахівців, однак відсутність нанесення зон конфлікту на навчальних картах спричинює похибку у сприйнятті реальної ситуації студентами та учнями;

- основний вплив пов'язаний з тим, що відбулися кардинальні зміни світогляду кожної людини, усвідомлення «крихкості усталеної картини світу» [19,25].

Відбулась певна переорієнтація у професійному житті географів: «орієнтуватись не тільки на Схід, а повернутись думками до Заходу». Це стосується здобування освіти, стажування, участі у конференціях, публікацій результатів досліджень у міжнародних журналах, вдосконалення мовного середовища. Звичайно, значним чинником цього

є також сучасні вимоги до фахівців з боку МОН України. Однак, необхідно відмітити, що саме вторгнення послужило певним «тригером» як для початку реформ у сфері освіти і науки, так і для підняття потенціалу і рівня міжнародного визнання української географії [20].

Значною мірою російське військове вторгнення вплинуло на особисте життя географів, на їх родини і громади. Це стимулювало виникнення волонтерських рухів, сприяло консолідації зусиль громадян з метою надання допомоги українським військовим та вимушеним мігрантам. Однак, слід зауважити, що суспільство ще недостатньо зреагувало на виклики та загрози пов'язані з анексією Криму, російським військовим вторгненням на Сході, а тепер ще й окупацією значної частини України і обстрілами інших територій держави. Важливу участь тут має проявити і географія як світоглядна наука.

3.2. Перспективи розвитку повної загальної середньої освіти.

Основними завданнями розвитку повної загальної середньої освіти в повоєнний період є:

1. Необхідність розроблення підходів до вирішення питання внутрішньо переміщених учасників освітнього процесу в Україні. Це потребує вдосконалення нормативно-правового забезпечення, розбудовий відновлення зруйнованої освітньої інфраструктури; забезпечення державної підтримки педагогічних працівників (соціальне житло, фінансова допомога тощо); запровадження індивідуальних освітніх траєкторій учнів; проведення широкої інформаційної кампанії з метою стимулювання здобувачів освіти повернутися в Україну з метою збереження її людського капіталу.

2. У процесі повоєнної відбудови освітньої інфраструктури потрібно змінити стандарти будівництва закладів освіти, забезпечити всі 100 % ЗЗСО захисними спорудами цивільного захисту/укриттями,

створити умови для утримання та експлуатації фонду захисних споруд (укриттів).

3. З метою забезпечення ЗЗСО педагогічними кадрами у зв'язку з масштабним переміщенням викладачів у межах України та за кордон необхідно розробити довгостроковий прогноз потреби ЗЗСО в педагогічних кадрах із використанням доказових освітніх даних, акумульованих в освітніх інформаційних системах; внести зміни у формування державного замовлення на педагогічні спеціальності, передбачити соціально-економічне стимулювання праці педагогів.

4. Проведення оцінки потреби на довгостроковий період щодо забезпечення учнів і педагогічних працівників ЗЗСО комп'ютерами, ноутбуками та планшетами для здійснення дистанційного навчання; розроблення дієвих фінансових механізмів бюджетного фінансування такого забезпечення в повоєнний період (зокрема використання для цього цільових субвенцій); продовження співпраці з міжнародними партнерами в частині отримання від них технічних засобів для учасників освітнього процесу.

5. Удосконалення методичного забезпечення освітнього процесу передбачає врахування багатоманітності форм його організації, запозичення передового європейського досвіду; суттєве оновлення освітніх програм; запровадження інноваційних навчальних ІТ-технологій; розроблення електронних інтерактивних підручників; постійну модернізацію освітньої платформи «Всеукраїнська школа онлайн»; розбудову білінгвальної освіти тощо.

6. Нова мережа ЗЗСО в повоєнний період формуватиметься шляхом масштабної відбудови пошкоджених і зруйнованих закладів освіти; оновлення інфраструктури та створення ефективної мережі ЗЗСО (відновлення й забезпечення функціонування будівель та споруд на території закладів) із урахуванням можливостей безпечного надання освітніх послуг; розбудови мережі закладів профільної освіти [22].

ВИСНОВКИ

У ході роботи було розкрито сучасні реалії функціонування української системи освіти; проблеми, з якими зіткнулись школярі під час воєнного стану; вплив війни на розвиток географічної освіти та перспективи розвитку освіти в ЗЗСО загалом. Також було зроблено пропозиції щодо організації освіти в умовах воєнного стану і надано вимоги до шкільних укриттів.

Окрім цього була проведена низка інтерв'ю (соціальні опитування), які присвячені різним питанням організації навчання у воєнний час. Респондентами стали учні (за згодою батьків) та вчителі.

Дослідження показало, що як учням, так і педагогам вистачає онлайн/офлайн ресурсів для вивчення дисциплін.

Найчастіше для дистанційного навчання використовуються такі застосунки як ZOOM, Viber, Google Classroom та Telegram.

У більшості школярів не виникають проблеми при комунікації з вчителем, в той час як в кожного учителя є труднощі зі зв'язком хоча б з одним учнем.

Відчуття безпеки у воєнний період в дітей знаходиться на середньому рівні, а фахівці взагалі зовсім не відчують себе в захищеними.

Війна вплинула негативно на респондентів. У більшості емоційний стан є нестабільним та часто буває поганий настрій.

Під час повітряних тривог учасники опитування не біжать в укриття, а спокійно чекають, коли вона закінчиться.

Найпоширенішими проблемами, які виникли під час повномасштабного вторгнення вважають нестабільну роботу інтернету, труднощі з електропостачанням, недостачу практики та відсутність соціалізації.

Учні зробили висновки, що для покращення організації навчального процесу в період воєнного стану їм не вистачає більшої уваги від вчителів і вони хотіли б здійснювати більше видів комунікації і взаємодії. Серед найбільш важливих складових покращення навчального, виховного і соціального середовища респонденти відмітили такі складові:

- комунікація з однокласниками
- співпраця на уроці
- корисні відволікаючі ігри.

У свою чергу вчителі зробили такі пропозиції:

- забезпечення якісного інтернету;
- спрощення навчальної програми для учнів;
- спрощення документації, яку ведуть вчителі
- вже зараз розпочати будувати сучасні укриття в школах.

Наразі учні та педагоги перебувають в особливих умовах і не мають змоги навчатися і працювати в класах з використанням інноваційних технологій та сучасних методик. Але у них все ж таки залишилось бажання навчати і отримувати знання, незважаючи на те, що знаходяться в несприятливому психологічному кліматі, бувають перебої зі зв'язком, їм дуже не вистачає живого спілкування, і найголовніше – не відчують себе в безпеці [16].

Повномасштабна вторгнення росії завдало значних руйнувань і пошкоджень багатьом інфраструктурним об'єктам, будівлям суспільно-соціального призначення, серед яких багато закладів освіти. Попри це українці в черговий раз доводять, що вони – сильна нація, і кожен робить все для спільної перемоги!

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Анімований ролик для дітей «Сирена – моя помічниця. Що таке сигнал повітряної тривоги та як поводитися».
<https://www.youtube.com/watch?v=wNVwcJ9rrjA>
2. Анкета для опитування вчителів.
<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSeLdYfi2qQTMoFs8yhCZbnwURZ8CaFiBd28RdUbpbToQ-9vKQ/viewform>
3. Анкета для опитування учнів.
https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfMosif3KDeJfAkClA27yJYlcR6-0_BXwctNMсE-IDxqPcnKA/viewform
4. Баженков Є. В. Начання у період воєнних дій / Є.В. Баженков. – 2022. – Київ.
5. Вимоги ДСНС до шкільних укриттів.
<https://life.pravda.com.ua/society/2022/07/28/249772/>
6. Вправи для дітей та підлітків, які перебувають у стресовій ситуації для зняття психоемоційного перенапруження.
<https://imzo.gov.ua/psychologichnyj-suprovid-ta-sotsialno-pedahohichna-robota/materialy-dlia-vykorystannia-v-roboti-pid-chas-voiennykh-diy/vpravy-dlia-ditey-ta-pidlitkiv-iaki-perebuvaiut-u-stresoviy-sytuatsii-dlia-zniattia-psykhoemotsiynoho-napruzhennia/>
7. Дитяча психіка під час війни: перша допомога, усунення небажаних наслідків.
<https://docs.google.com/document/d/1EFCaNaJKOxVbgFM2ELk9LpeFUeJ7-gsQ/edit?rtpof=true&sd=true>.
8. Дитячі ігри для зняття напруження – перелік від центру громадського здоров'я. <https://nus.org.ua/news/dytyachi-igry-dlya-znyattya-naprugy-perelik-vid-tsentru-gromadskogo-zdorov-ya/>
9. Єресько О. В. Українська освіта в умовах війни/О.В. Єресько. – 2022. – Чернівці.

10. Методичні рекомендації щодо організації освітнього процесу у 2021/2022 навчальному році в мовах воєнного часу.
<https://mon.gov.ua/ua/news/rozrobleno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-organizaciyi-osvitnogo-procesu-u-20212022-navchalnomu-roci-v-pochatkovij-shkoli-v-umovah-voennogo-chasu>
11. Навчання у період воєнних дій.
https://cprpp.mkrada.gov.ua/?page_id=11183
12. Освіта під час війни. Як перетворити проблему в можливість і ефективно вчити свою дитину?
[HTTPS://UNICORN.ITSTEP.ORG/BLOG/EDUCATION-DURING-THE-WAR-HOW-TO-TURN-A-PROBLEM-INTO-AN-OPPORTUNITY-AND-EFFECTIVELY-TEACH-YOUR-CHILD](https://unicorn.itstep.org/blog/education-during-the-war-how-to-turn-a-problem-into-an-opportunity-and-effectively-teach-your-child)
13. Повітряна тривога під час уроків: як діяти вчителям та учням.
<https://shpalta.media/2022/03/16/povitryana-trivoga-pid-chas-urokiv-yak-diyati-vchitelyam-ta-uchnyam/>
14. Поради щодо організації освітнього процесу в умовах воєнного стану у закладі позашкільної освіти.
<https://www.bdut.org.ua/porady-shchodo-orhanizatsii-osvitnoho-protsesu-v-umovakh-voiennoho-stanu-u-zakladi-pozashkilnoi-osvity/05/2022/>
15. Правила для вчителів, які працюють з дітьми під час війни.
<https://nus.org.ua/articles/korotka-pam-yatka-dlya-vchyteliv-yaki-pratsyuyut-iz-ditmy-pid-chas-vijny-9-pravyl/>
16. Практичні рекомендації для батьків: Як допомогти дитині після травматичної події. <https://docs.google.com/document/d/12JVH1M-q4CaSCEH7e7GZfgF9igGnI9hf/edit?usp=sharing&oid=117875088901017824027&rtpof=true&sd=true>
17. Проблеми щодо навчання дітей, які перебувають в Україні.
https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=pfbid02bNu7HpnptTgaK

VocJP1Nxe5auhaxnJMbVLfvAYkwss8kwvTorHvvzUsnfJj1KHVl&i
d=100057310125311

18. Пропозиції щодо вирішення проблем учасників освітнього процесу в умовах воєнного стану. <https://eo.gov.ua/propozytsii-sluzhby-osvitnoho-ombudsmena-shchodo-vyrishennia-problem-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-v-umovakh-voiennoho-stanu/2022/08/18/>
19. Рогова В.Б. Освіта України в умовах війни/В.Б.Рогова// Науково-методичний збірник. –2022. – Київ
20. Шкарлет С.Д. Освіта України в умовах воєнного стану: інформаційно-аналітичний збірник / А.В. Вітренко, В.А. Рогова. – 2022.– Київ.
21. Шкарлета С. М. Дистанційне навчання під час війни: лайфхаки для вчителів щодо організації навчання / С. М. Шкарлета. – 2022. – Черкаси.
22. Шкарлета С. М. Освіта України в умовах воєнного стану. Інноваційна та проєктна діяльність: Науково-методичний збірник/. С. М. Шкарлета. – Київ, 2022. – 140 с.
23. Як безпечно пережити воєнний час?
<https://docs.google.com/document/d/1a7HG2Y69CzRVc3pKSnadVjNTKnFrpPMR/edit>
24. Як говорити з дітьми про війну.
<https://osvitoria.media/experience/yak-govoryty-z-ditmy-pro-vijnu/>
25. Як змінилося навчання дітей в Україні під час війни.
<https://www.unicef.org/ukraine/stories/education-during-war-in-ukraine>
26. Як організувати викладання предметів в умовах війни.
<https://osvita.ua/school/86146/>

27. Як організувати дистанційне навчання учнів — покрокова інструкція. <https://osvitoria.media/experience/yak-organizuvaty-dystantsijne-navchannya-uchniv-pokroкова-instruktsiya/>
28. Як організувати дистанційне навчання учнів.
<https://osvitoria.media/experience/yak-organizuvaty-dystantsijne-navchannya-uchniv-pokroкова-instruktsiya/>
29. Як організувати освітній процес під час війни.
<https://edirshkoly.mcfr.ua/961687>
30. Як працюють заклади освіти під час воєнного стану – МОН.
https://buh.ligazakon.net/news/209657_yak-pratsyuyut-zakladi-osviti-pd-chas-vonnogo-stanu--mon
31. Яким має бути навчання під звуки сирен?
<https://life.pravda.com.ua/society/2022/04/8/248148/>
32. Яким основним вимогам мають відповідати заклади освіти, які навчають дітей офлайн. <https://ldn.org.ua/consultations/yakym-osnovnym-vymoham-maiut-vidpovidaty-zaklady-osvity-iaki-navchaiut-ditey-oflayn-audio/>.

КОДЕКС АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ ХЕРСОНСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

Я, Винник Аліна Юріївна, учасниця освітнього процесу Херсонського державного університету, **УСВІДОМЛЮЮ**, що академічна доброчесність – це фундаментальна етична цінність усієї академічної спільноти світу.

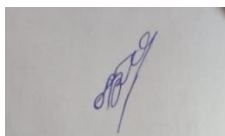
ЗАЯВЛЯЮ, що у своїй освітній і науковій діяльності **ЗОБОВ'ЯЗУЮСЯ**:

- дотримуватися:
 - вимог законодавства України та внутрішніх нормативних документів університету, зокрема Статуту Університету;
 - принципів та правил академічної доброчесності;
 - нульової толерантності до академічного плагіату;
 - моральних норм та правил етичної поведінки;
 - толерантного ставлення до інших;
 - дотримуватися високого рівня культури спілкування;
- надавати згоду на:
 - безпосередню перевірку курсових, кваліфікаційних робіт тощо на ознаки наявності академічного плагіату за допомогою спеціалізованих програмних продуктів;
 - оброблення, збереження й розміщення кваліфікаційних робіт у відкритому доступі в інституційному репозитарії;
 - використання робіт для перевірки на ознаки наявності академічного плагіату в інших роботах виключно з метою виявлення можливих ознак академічного плагіату;
- самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного й підсумкового контролю результатів навчання;
- надавати достовірну інформацію щодо результатів власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використаних методик досліджень та джерел інформації;
- не використовувати результати досліджень інших авторів без використання покликань на їхню роботу;
- своєю діяльністю сприяти збереженню та примноженню традицій університету, формуванню його позитивного іміджу;
- не чинити правопорушень і не сприяти їхньому скоєнню іншими особами;
- підтримувати атмосферу довіри, взаємної відповідальності та співпраці в освітньому середовищі;
- поважати честь, гідність та особисту недоторканність особи, незважаючи на її стать, вік, матеріальний стан, соціальне становище, расову належність, релігійні й політичні переконання;

- не дискримінувати людей на підставі академічного статусу, а також за національною, расовою, статевою чи іншою належністю;
- відповідально ставитися до своїх обов'язків, вчасно та сумлінно виконувати необхідні навчальні та науково-дослідницькі завдання;
- запобігати виникненню у своїй діяльності конфлікту інтересів, зокрема не використовувати службових і родинних зв'язків з метою отримання нечесної переваги в навчальній, науковій і трудовій діяльності;
- не брати участі в будь-якій діяльності, пов'язаній із обманом, нечесністю, списуванням, фабрикацією;
- не підроблювати документи;
- не поширювати неправдиву та компрометуючу інформацію про інших здобувачів вищої освіти, викладачів і співробітників;
- не отримувати і не пропонувати винагород за несправедливе отримання будь-яких переваг або здійснення впливу на зміну отриманої академічної оцінки;
- не залякувати й не проявляти агресії та насильства проти інших, сексуальні домагання;
- не завдавати шкоди матеріальним цінностям, матеріально-технічній базі університету та особистій власності інших студентів та/або працівників;
- не використовувати без дозволу ректорату (деканату) символіки університету в заходах, не пов'язаних з діяльністю університету;
- не здійснювати і не заохочувати будь-яких спроб, спрямованих на те, щоб за допомогою нечесних і негідних методів досягати власних корисних цілей;
- не завдавати загрози власному здоров'ю або безпеці іншим студентам та/або працівникам.

УСВІДОМЛЮЮ, що відповідно до чинного законодавства у разі недотримання Кодексу академічної доброчесності буду нести академічну та/або інші види відповідальності й до мене можуть бути застосовані заходи дисциплінарного характеру за порушення принципів академічної доброчесності.

27.09.2021

Винник Аліна
Юріївна

